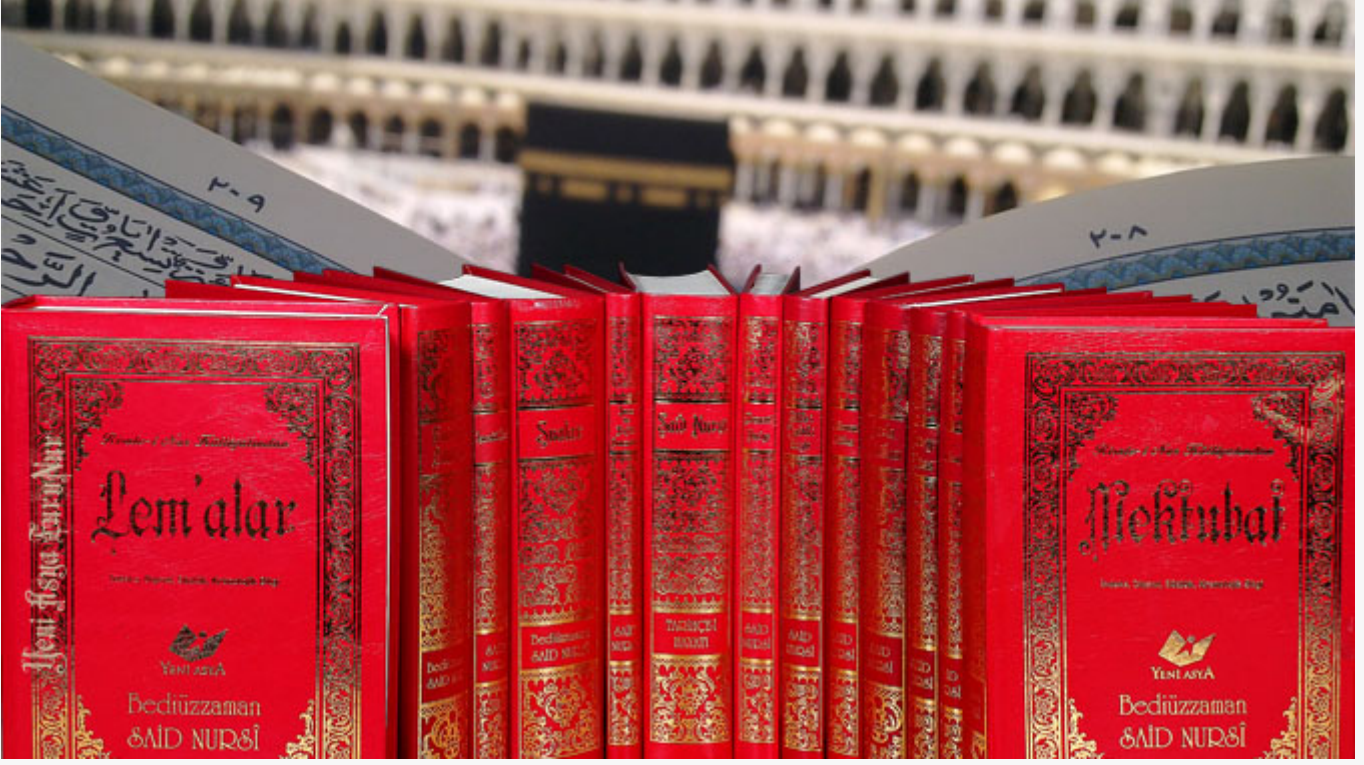

Bediüzzaman; Şükrün Anahtarı: Ramazan Orucu

["O Ramazan ayı ki, insanlara doğru yolu gösteren, apaçık hidayet delillerini taşıyan ve hak ile bâtılın arasını ayıran Kur'ân, o ayda indirilmiştir."]

Bakara Sûresi, 2:185.]

* Birinci Nükte

Ramazan-ı Şerifteki savm, İslâmiyetin erkân-ı hamsesinin birincilerindedir. Hem şeâir-i İslâmiyenin âzamlarındandır.

İşte, Ramazan-ı Şerifteki orucun çok hikmetleri, hem Cenâb-ı Hakkın rububiyetine, hem insanın hayat-ı içtimaiyesine, hem hayat-ı şahsiyesine, hem nefsin terbiyesine, hem niam-ı İlâhiyenin şükrüne bakar hikmetleri var.

Cenâb-ı Hakk'ın rububiyeti noktasında orucun çok hikmetlerinden bir hikmeti şudur ki:

Cenâb-ı Hak, zemin yüzünü bir sofr-a-i nimet suretinde hâlk ettiği ve bütün envâ-ı nimeti o sofrada [Umulmadık yerlerden] bir tarzda o sofraya dizdiği cihetle, kemâl-i Rububiyetini ve Rahmâniyet ve Rahîmiyetini o vaziyetle ifade ediyor. İnsanlar, gaflet perdesi altında ve esbab dairesinde, o vaziyetin ifade ettiği hakikati tam göremiyor, bazen unutuyor. Ramazan-ı Şerifte ise, ehl-i iman, birden muntazam bir ordu hükmüne geçer. Sultan-ı Ezelînin ziyafetine dâvet edilmiş bir surette, akşama yakın "Buyurunuz" emrini bekliyorlar gibi bir tavr-ı ubudiyetkârâne göstermeleri, o şefkatli ve haşmetli ve külliyetli Rahmâniyete karşı, vüs'atli ve azametli ve intizamlı bir ubudiyetle mukabele ediyorlar. Acaba böyle ulvî ubudiyete ve şeref-i keramete iştirak etmeyen insanlar, insan ismine lâyık mıdır?

* İkinci Nükte

Ramazan-ı Mübareğin savmı, Cenâb-ı Hakk'ın nimetlerinin şükrüne baktığı cihetle, çok hikmetlerinden bir hikmeti şudur ki:

Birinci Sözde denildiği gibi, bir padişahın mutfağından bir tablacının getirdiği taamlar bir fiyat ister. Tablacıya bahşış verildiği hâlde, çok kıymetli olan o nimetleri kıymetsiz zannedip onu in'âm edeni tanımamak nihayet derecede bir belâhet olduğu gibi; Cenâb-ı Hak, hadsiz envâ-ı nimetini nev-i beşere zemin yüzünde neşretmiş, ona mukabil, o nimetlerin fiyatı olarak şükür istiyor. O nimetlerin zâhirî esbabı ve ashabı, tablacı hükmündedirler. O tablacılara bir fiyat veriyoruz, onlara minnettar oluyoruz. Hattâ, müstehak olmadıkları pek çok fazla hürmet ve teşekkür ediyoruz. Halbuki, Mün'im-i Hakikî, o esbabdan hadsiz derecede, o nimet vasıtasıyla şükre lâyıktır. İşte O'na teşekkür etmek, o nimetleri doğrudan doğruya O'ndan bilmek, o nimetlerin kıymetini takdir etmek ve o nimetlere kendi ihtiyacını hissetmekle olur.

İşte, Ramazan-ı Şerifteki oruç, hakikî ve hâlis, azametli ve umumî bir şükrün anahtarıdır. Çünkü, sair vakitlerde mecburiyet tahtında olmayan insanların çoğu, hakikî açlık hissetmedikleri zaman, çok nimetlerin kıymetini derk edemiyor. Kuru bir parça ekmeğe, tok olan adamlara, hususan zengin olsa, ondaki derece-i nimet anlaşılıyor. Halbuki, iftar vaktinde, o kuru ekmeğe, bir mü'minin nazarında çok kıymetli bir nimet-i İlâhiye olduğuna kuvve-i zâikası şahadet eder. Padişah'tan tâ en fukaraya kadar herkes, Ramazan-ı Şerifte o nimetlerin kıymetlerini anlamakla bir şükr-ü mânevîye mazhar olur...

Mektubat, 29. Mektub